Inventarislijst Wob-verzoek Toespraak Herdenking Slavernijverleden 2021

Nr.	Datum	Document	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger
1.	10 juni 2021	1e versie concept toespraak	volledig openbaar	-	speechschrijver (sp)	
2.	16 juni 2021	email opmerkingen 1e concept bm	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	burgemeester (bm)	sp
3.	21 juni 2021	2e versie concept toespraak met opmerkingen van sp zelf	gedeeltelijk openbaar	10.2.e		
4.	21 juni 2021	3e versie concept toespraak	volledig openbaar	-		
5.	22 juni 2021	email	gedeeltelijk openbaar - zienswijze	10.2.e	derde	sp
5.a	22 juni 2021	bijlage email opmerkingen 3e concept	gedeeltelijk openbaar - zienswijze	10.2.e	derde	
6.	23 juni 2021	email opmerkingen 3e concept	gedeeltelijk openbaar - zienswijze	10.2.e	Dhr. Brandon	sp
7.	24 juni 2021	4e versie concept toespraak	volledig openbaar	-		
8.	30 juni 2021	5e versie concept toespraak	volledig openbaar	-		
9.	1 juli 2021	6e versie concept toespraak 08.00 uur	volledig openbaar	-		
10.	1 juli 2021	7e versie concept toespraak 10.00 uur	volledig openbaar	-		
11.	divers	whatsapp berichten bm en sp	gedeeltelijk openbaar	10.2.e		
11.a	1 juli 2021	PHOTO-2021-07-01-08-37-32.jpg	volledig openbaar (is gelijk aan laatste zin definitieve versie toespraak)		sp	bm
11.b	1 juli 2021	PHOTO-2021-07-01-09-08-57.jpg	Volledig openbaar		sp	bm
12.	1 juli 2021	toespraak	reeds openbaar https://www.amsterdam.nl/bestuur-en-organisatie/college/burgemeester/speeches/toespraak-slavernijherdenking-2021/	-	bm	
13.	1 juli 2021	informatiebrief raad	reeds openbaar https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/10356083/1/RAADSBRIEF%20DEF	-	college	raad

Outline toespraak 1 juli nationale herdenking slavernijverleden

De Amsterdamse bestuurders zullen elkaar op 9 januari 1632 wel glunderend van trots hebben aangekeken. Caspar Barleus, een van de grootste geleerden en begaafdste sprekers van de hele Republiek had zojuist de loftrompet gestoken over het stadsbestuur dat door het oprichten van een zogenaamde Latijnse School, de voorloper van de UvA, een centrum van wetenschap en letteren wilde worden.

Barleus had gezegd, en ik citeer:

> *Nadat [...] door de zeer wijze bestuurders was geijverd voor alles wat de waardigheid kan sieren en de duurzaamheid van de prachtige stad kan helpen, nadat zij de stadsgrenzen hadden uitgebreid, torens hadden gebouwd, havens gegraven, met vloten de verstverwijderde landen hadden bezocht, eerst het Oosten en spoedig daarna het Westen met wapens beoorloogd, [...] hebben zij ten slotte ook de taak ter harte genomen om deze stad een waarlijke en duurzame roem te schenken uit de eeuwige waarde der letteren, [...] opdat deze stad, die bijna een toevluchtsoord van de gehele wereld is dit ook van de wetenschap waagt te worden, en de stad, die de schatkamer van bijna geheel Europa is, nu de schatten der wijsheid zal openen; opdat zij, die de hoedster is van allerhande koopwaar, nu de voorraadkamer zal zijn van onderwijs, kunsten en wetenschappen.*

Einde citaat

Hij gaf het stadsbestuur met deze rede een eretitel: mercator sapiens, de wijze koopman. Dat Barleus de regenten aanduidde als koopman vond niemand vreemd, want vrijwel alle stadsbestuurders hadden aandelen in de handel, de scheepsbouw, de VOC, of de WIC. En zelf, of een familielid zat vak in het bestuur van die ondernemingen. Ook toen de 'wijze koopmannen' besloten om de handel in tot slaafgemaakte Afrikanen een paar jaar na Barleus' rede te intensiveren, ten behoeve van de plantages in Brazilië. De ervaring daar zouden er toe leiden dat het Amsterdamse stadsbestuur zich nog inniger met kolonialisme en slavernij zou inlaten toen de stad Amsterdam in 1683 mede-eigenaar werd van de kolonie Suriname.

Terwijl de Amsterdamse bestuurders, de Bickers, de De Graeffen, de Witsens, etecetra door huwelijken en investeringen nieuwe dynastieën opbouwden en grachtenpanden aanlegde en inderdaad werketen aan onderwijs, kunst en wetenschappen, maakten andere duizenden kilometers verderop mee wat de wijsheid van de Amsterdamse koopmannen vuur hun betekende.

Dat werd verwoord door Anton de Kom:
"De slaven zwoegden op de velden om de rijkdom der blanken te vergroten. Op de suikerplantages, waar de slaven door de veldarbeid uitgeput en vermoord werden, stonden Europeanen met de zweep achter hen, gereed om bij de minste vertraging hun naakte lichamen te treffen. Vaak kwam het voor, dat, in de oogsttijd, hun hierbij zelfs geen nachtrust gegund werd."

Apologie slavernij

De regenten en kooplieden hebben het nooit verborgen. Op de grachtenhuizen, de schilderijen en in de boeken vinden we talloze verwijzingen naar de slavernij. Proteststemmen tegen het onmenselijke en onvrije systeem werden gesmoord, door de ontwikkeling van theorieën en beelden over gekleurde mensen als inferieur.

Opstand en verzet

Dat betekent niet dat het vanzelfsprekend was. Verzet door de slaafgemaakten was geen uitzondering. Generatie op generatie hebben slaafgemaakten hun menselijke waardigheid weten te bevechten. Door te ontsnappen door in opstand te komen, of door het behouden van de geschiedenis en cultuur, met verhalen, liederen en rituelen.

- Terugblik met lofzang op het eigen verleden die we ineens van het de andere kant bezien waardoor de verwevenheid met de slavenhandel duidelijk wordt – eigenlijk zoals in de opening van de Suriname-tentoonstelling waarin Vondel het stadhuis en de volgeladen pakhuizen bezingt of iets pakken uit de tentoonstelling Rijksmuseum.
- Nog eens onderzoek aanhalen en uitleggen dat de verwevenheid groot was, dat het niet een kwestie is van zwarte bladzijde omslaan
- Misschien nog iets over namen/voorouders (Afrikanen werden hun naam afgenomen terwijl hier de regenten hun stambomen zaten te verfraaien

- Dat afro-Caribische gemeenschap lang heeft gestreden voor erkenning en dat zij die erkenning niet los zien van een vaak achtergestelde positie
- Slavernij niet is afgeschaft door goedaardige machthebbers, maar is afgedwongen door verzet (heb ik van Ken Livingston die in 2007 excuses maakte namens Londen)
- Daarmee werden de slachtoffers helden
- Zo is het ook met de erkenning van het slavernijverleden: het is niet iets dat het college als een soort cadeau komt geven, het is een recht afgedwongen door verschillende generaties wetenschappers en activisten en een brede beweging van onderop
- In die zin past de beweging die zich daarvoor heeft ingezet naadloos in de Amsterdamse geschiedenis (NIAS lezing)

- Excuses uitspreken, zie formele verklaring hieronder

- Verhelderen: excuses zijn niet namens nu levende Amsterdammers, niemand is schuldig niemand hoeft zich te schamen – geen sprake van zelfhaat.(misschien Van Randwijk aanhalen?)
- Stap naar gezamenlijke toekomst – waar de trots uit het verleden weer kan herleven, maar nu zonder uitbuiting, gelijkwaardig – met nieuwe generatie die juist kracht put uit slavernijverleden en het verzet tegen onrecht

Concepttekst collegebesluit excuses

Overwegende dat

slavernij en de handel in slaafgemaakten misdaden tegen de menselijkheid zijn.

de gemeenteraad het initiatiefvoorstel "Voorbereiding Amsterdamse excuses voor het slavernijverleden" heeft aangenomen.

het uit dit initiatiefvoorstel voortgekomen onderzoek, in navolging van andere onderzoekers, mede heeft aangetoond dat stadsbesturen en stadsbestuurders van Amsterdam direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig betrokken waren bij slavernij en handel in slaafgemaakten.

is aangetoond dat die betrokkenheid economisch, politiek, militair, sociaal, cultureel en mentaal van aard was.

het slavernijverleden nog steeds doorwerkt en hedendaags racisme en achterstelling niet los kunnen worden gezien van dat verleden.

alleen de onvoorwaardelijke en meest royale erkenning van dat verleden een basis kan zijn voor een toekomst waarin alle Amsterdammers, ongeacht afkomst of kleur, gelijkwaardig samenleven.

Besluit het college

formele excuses aan te bieden voor de betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor slavernij en de handel in slaafgemaakten van Amsterdamse stadsbesturen uit het verleden. Deze excuses zijn gericht aan de nazaten van slaafgemaakten en iedereen die de nadelige gevolgen van het slavernijverleden ondervindt.

Van: Halsema, Femke
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: toespraak slavernijverleden
Datum: woensdag 16 juni 2021 15:17:41

Ha [redacted],

Een paar reacties, vers van de lever. Ik twijfel over de huidige opbouw, met alle respect natuurlijk voor al het fantastische werk.

Het lange citaat van Barleaus waarmee je opent vind ik weinig aansprekend. Het is een niet heel opvallende beschrijving van de rijkdom uit die dagen zoals die vaak is gegeven. Daarbij blijft de opbrengst van de slavernij voor het stadsbestuur vaag en weinig precies. Wat heeft deze eigenlijk betekend voor de welvaartsgroei, wat heeft deze betekend voor de ontwikkeling van de stad? Was Amsterdam dezelfde stad geweest zonder de opbrengsten uit de slavernij? En waarom nemen wij als stadsbestuur hier historische verantwoordelijkheid. Ik mis een analyse van de relatie tussen verleden en heden, zowel maatschappelijk als bestuurlijk. Waarom kiezen wij hier voor de continuïteit van bestuurlijke verantwoordelijkheid, zoveel tijd later. Het excuus moet rusten op een opvatting over bestuur en historie.
Tegelijkertijd moet de noodzaak van excuus worden gevonden in de simpele feiten. Niet in de boosheid en verontwaardiging van vrijheidsstrijders (hoe terecht ook) maar bijvoorbeeld enkele basale feiten uit het onderzoek en uit het gemeente-archief. Bij pijn en verdriet is het volgens mij heel erg 'show don't tell. Hoeveel mensen gingen dood op onze Amsterdamse boten? Hoeveel vervoerden wij? Welke aandelen hadden wij in plantages. En dan ook het liefst een petite histoire

Met andere woorden, deels zou ik een hoger abstractieniveau zoeken (zoals Livingstone met Camus) en deels een lager abstractieniveau in simpele feiten.

De gevolgtrekking dat we kunst en wetenschap danken aan het verzwijgen en ontkennen vind ik vreemd en ook niet zo handig.

Ik zou enkel de zinsnede over excuus overnemen en zelfs daar hoef je niet de letterlijke tekst van het college besluit aan te houden. Al het andere kan er uit. Verder vind ik de grote nadruk leggen op 'dit is pas een begin' het belangrijke historische moment ondergraven. Deze wordt gewoon gelijktijdig bekend gemaakt.

Wat zullen we doen? Kun jij hiermee uit de voeten? En zullen we afspreken dat jij er tot vrijdag aan werkt en ik er dan dit weekend aan ga zitten?

Femke

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 16 jun. 2021 om 13:17 heeft [redacted] @amsterdam.nl> het volgende geschreven:

Dag bm, hier alvast de eerste worp voor de speech.

Ik kom tot de conclusie dat dat we collegebesluit niet helemaal letterlijk zouden moeten overnemen, heb ik in deze versie nog wel gedaan, dan kan je zien hoe het uitpakt.

Moest denken aan hoe simpel MP het deed op Holocaustherdenking

https://www.rijksoverheid.nl/documenten/toespraken/2020/01/26/toespraak-van-minister-president-mark-rutte-bij-de-nationale-auschwitzherdenking-amsterdam

groet,

[redacted]

<210701 speech slavernij V2.docx>

Toespraak burgemeester Femke Halsema

Nationale herdenking trans-Atlantisch slavernijverleden – 1 juli 2021

9 Januari 1632 was een mooie dag voor de Amsterdamse regenten. De stad had een school gesticht, de voorloper van onze universiteit. De kersverse professor, Caspar Barleus, één van de knapste geleerden en beste sprekers van de hele Republiek had hen vol lof toegesproken, met de volgende woorden:

> *Nadat [...] door de zeer wijze bestuurders was geijverd voor alles wat de waardigheid kan sieren en de duurzaamheid van de prachtige stad kan helpen, nadat zij de stadsgrenzen hadden uitgebreid, torens hadden gebouwd, havens gegraven, met vloten de verst verwijderde landen hadden bezocht, eerst het Oosten en spoedig daarna het Westen met wapens beoorloogd, [...] hebben zij ten slotte ook de taak ter harte genomen om deze stad een waarlijke en duurzame roem te schenken uit de eeuwige waarde der letteren, [...] opdat deze stad, die bijna een toevluchtsoord van de gehele wereld is dit ook van de wetenschap waagt te worden, en de stad, die de schatkamer van bijna geheel Europa is, nu de schatten der wijsheid zal openen [...]*

Barleus noemde de regenten 'wijze koopmannen'. En koopmannen waren het. Vrijwel alle burgemeesters hadden aandelen in de handel, de scheepsbouw, de VOC, of de WIC. Als ze niet zelf deze organisaties bestuurden, zat er wel een broer, zoon of neef om de familiebelangen te behartigen. Zij verweefden, jaar op jaar, de stad steeds nauwer met de slavernij en handel in slaafgemaakte mensen. Het stadsbestuur werd zelfs formeel kolonisator toen het in 1683 mede-eigenaar werd van Suriname.

Wat deze ontwikkelingen betekende voor de mensen die in slavernij moesten werken en leven werd verwoord door de schrijver, activist en verzetsheld Anton de Kom:

Hij schreef:

Overzicht van opmerkingen bij NIEUW - 20210621 2e concept Toespraak Slavernijherdenking 2021.pdf

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 16-6-2021 10:43:00

Graag nog check bij experts of en wat verschil is tussen bij wel of niet 'tot' toevoegen aan slaafgemaakt

De slaven zwoegden op de velden om de rijkdom der blanken te vergroten. Op de suikerplantages, waar de slaven door de veldarbeid uitgeput en vermoord werden, stonden Europeanen met de zweep achter hen, gereed om bij de minste vertraging hun naakte lichamen te treffen. Vaak kwam het voor, dat, in de oogsttijd, hun hierbij zelfs geen nachtrust gegund werd.

En dat was natuurlijk het leven van hen die het transport uit hun geboortestreek hadden overleefd, want vele mannen, vrouwen en ja, ook kinderen, overleefden hun ontvoering niet.

De wijze koopmannen hebben het nooit verborgen. Op de grachtenhuizen en in de kunst was het allemaal te zien. In reisbeschrijvingen kon men er over lezen. Proteststemmen tegen het onmenselijke en onvrije systeem werden gesmoord, met theorieën en beeldtaal waarmee, onder de vlag van wetenschap en kunst, aan een racistisch wereldbeeld werd gebouwd.

Vanzelfsprekend werd het echter nooit. Velen die in slavernij leefden weigerden om slachtoffer te zijn. Zij lieten zich niet breken. Door te ontsnappen, door in opstand te komen, of door het maken van geschiedenis en cultuur, met rituelen, liederen en verhalen. In nieuwe talen zoals het Papiaments of Sranan.

Die talen zijn uniek, maar hun boodschap is universeel. Zoals blijkt uit de eenvoudige woorden van de Curaçaose vrijheidsstrijder Tula, in 1795. Hij zei:
"Wij zijn al te zeer mishandeld, wij zoeken niemand kwaad te doen, maar zoeken onze vrijheid."

Maar sinds die vrijheid er officieel is gekomen in 1863, voelt het nog lang niet voor iedereen vrij. Omdat het racisme waarop de slavernij was gebaseerd, soms zo hardnekkig in onze samenleving verweven blijft. Omdat dat verband houdt met het langdurige verzwijgen van de geschiedenis. Het uitblijven van ruimhartige erkenning. En zo ontstonden nieuwe bewegingen, in de kunsten, de wetenschap en de politiek, die op de schouders van hun

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 16-6-2021 11:13:00

Verwijzing naar lieddtekst Macrooy: "yu no man broko mi" , "jij kunt mij niet breken"

voorouders, de erfgenamen van ons stadsbestuur confronteerden met waarheden die te lang waren genegeerd.

Aangespoord door hun wijsheid heeft het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam daarom het volgende besloten:

[redacted]: Laten we overwegen om het formele collegebelsuit niet in de toerpraak op te nemen, maakt het lang en taai en is ook niet nodig, MP heeft dat ook niet in die vorm gedaan tijdens de Holocaustherdenking.]

Overwegende dat

het commerciële systeem van koloniale slavernij, de trans-Atlantische handel in slaafgemaakten en de handel in slaafgemaakten in het VOC-gebied zijn aan te merken als misdaden tegen de menselijkheid,

de gemeenteraad het initiatiefvoorstel "Voorbereiding Amsterdamse excuses voor het slavernijverleden" heeft aangenomen,

het uit dit initiatiefvoorstel voortgekomen onderzoek 'De slavernij in Oost en West', in navolging van andere onderzoeken, mede heeft aangetoond dat Amsterdamse stadsbesturen en stadsbestuurders vanaf het eind van de zestiende eeuw tot ver in de negentiende eeuw hierbij betrokken waren en dat deze betrokkenheid direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig is geweest,

is aangetoond dat die betrokkenheid economisch, politiek, militair, sociaal, cultureel en mentaal van aard was,

het slavernijverleden nog steeds doorwerkt en hedendaags racisme en achterstelling binnen en buiten de stadsgrenzen niet los kunnen worden gezien van dat verleden,

alleen de onvoorwaardelijke erkenning van het grootschalig onrecht van dat verleden een basis kan zijn voor een toekomst waarin alle Amsterdammers, ongeacht afkomst of kleur, in gelijkwaardigheid en vrijheid kunnen samenleven,

besluit het college

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

formele excuses aan te bieden voor de veelzijdige en directe betrokkenheid van Amsterdamse stadsbesturen bij koloniale slavernij en de trans-Atlantische handel in slaafgemaakten en de handel in slaafgemaakten in het VOC-gebied.

Deze excuses zijn geen eindpunt, maar het begin. Van een tijd waarin het slavernijverleden niet meer een bladzijde is uit de geschiedenis die we snel omslaan, maar een verleden dat voor altijd verbonden is met Amsterdam, dat doorwerkt en dat wij, voluit blijven bespreken, onderzoeken en bediscussiëren.

Deze excuses zeggen niet dat er ook maar één Amsterdammers schuldig is aan het verleden, maar dat onze stad verantwoordelijkheid neemt voor een gezamenlijke toekomst. Wij schamen ons niet voor onze stad omdat zij toen niet perfect was, we houden juist meer van haar, om wat zij zou kunnen worden.

Soms lijkt die stad nog ver weg. Als we de ongelijkheid in het onderwijs zien. De discriminatie op de werkvloer, het racisme op de sociale media.

En toch is het Amsterdam waar wij van houden misschien dichterbij dan we denken.
Die is dichtbij als een nieuwe generatie ondernemers, van alle kleuren, uit alle delen van de stad, het maken in de wereld.
Zij zijn onze wijze kooplieden.
Die stad is dichtbij als steeds meer mensen zich uitspreken tegen racisme en discriminatie.
Zo blijft Amsterdam dat toevluchtsoord.
Die stad is dichtbij als een zanger het Oosterpark zijn lied laat horen, in Sranan en wij samen zeggen: "Hoor, dat lied is voor ons allemaal."

[[redacted]: Jeangu Macrooy zingt openingsnummer en doet na bm muzikaal intermezzo, ik ben ervan uit gegaan dat dat (deels) in Sranan is, maar nog checken, ook of Macrooy dat OK vindt]

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Toespraak burgemeester Femke Halsema

Nationale herdenking trans-Atlantisch slavernijverleden – 1 juli 2021

Op 3 juni 1683 trok een groep deftige heren in de richting de Dam.
Niemand zal vreemd hebben opgekeken want deze mannen waren regelmatig op het stadhuis te vinden. Zij bekleedde posities in het Amsterdamse stadsbestuur, bij de machtige Amsterdamse Kamers van de WIC en de VOC. Hun stadhuis stak de paleizen van menig vorst naar de kroon. Hun rijkversierde grachtenhuizen oogsten afgunst en bewondering van de hele wereld. Net als de portretten, schutterstukken en stadsgezichten, waarmee zij hun monumenten lieten verfraaien. Hier draaide de drukkerijen overuren. Want de nieuwsgierige stad bracht de wereld in kaart en bedreef nieuwe wetenschappen. Bovendien was de Amsterdamse vrijheid om te denken en te schrijven, in die tijd, ongeëvenaard.

In de havens lagen talloze schepen te wachten om de, toch al goedgevulde, pakhuizen te bevoorraden met handelswaar uit alle windstreken. Maar voor de Amsterdamse regenten, was die overvloed nog niet genoeg. En daarom kwam die dag voor de eerste keer het bestuur van de Sociëteit Suriname bij elkaar.[1] De kolonie was eigendom van een edelman, van de West-Indische Compagnie en .... de stad Amsterdam. En daarmee werd het stadsbestuur nog directer en formeler verantwoordelijk voor en verweven met slavernij en de handel in slaafgemaakte mensen.

Hoe er eeuwenlang door de Amsterdamse koopmannen gedacht werd over slaafgemaakte mensen werd pijnlijk eerlijk beschreven in notariële akten die in ons stadsarchief zijn bewaard en die de laatste jaren door vrijwilligers zijn ontsloten en door jonge onderzoekers worden bestudeerd. Als in de achttiende eeuw een koopman onderweg van Suriname naar Amsterdam komt te overlijden, worden zijn bezittingen geregistreerd bij een notaris: Twee zilveren horloges, een blik chocolade, boeken, tafelkleden, een bed, en... een in slavernij levende jongen, met een rokbroek, een sjaaltje en een rood mutsje. Zijn naam werd niet in de akte vermeld.[2] Als een slavenschip met 200 kinderen vergaat, haasten twee bemanningsleden zich ook naar de notaris om zichzelf vrij te pleiten. Niet om een beschuldiging van moord te ontlopen, maar om te voorkomen dat het economisch verlies op hen zouden worden verhaald.[3]

---

[1] Fatah-Black, Karwan, Societeit van Suriname, Walburg Pers, Zutphen 2019
[2] Ramona Négron, https://alleamsterdamseakten.nl/artikel/2054/een-swarte-slaaven-jongen-voor-dito-een-rode-muts
[3] Ramona Négron, https://www.alleamsterdamseakten.nl/artikel/1791/waar-is-de-pink

Het leven van de ontvoerde Afrikanen die hun transport naar de koloniale gebieden wel haalden werd beschreven door de schrijver, activist en verzetsheld Anton de Kom:

Hij schreef:

> *De slaven zwoegden op de velden om de rijkdom der blanken te vergroten. Op de suikerplantages, waar de slaven door de veldarbeid uitgeput en vermoord werden, stonden Europeanen met de zweep achter hen, gereed om bij de minste vertraging hun naakte lichamen te treffen. Vaak kwam het voor, dat, in de oogsttijd, hun hierbij zelfs geen nachtrust gegund werd.*[4]

Einde citaat

In de loop van de achttiende eeuw bestond bijna 20 procent van de Nederlandse handel uit producten van plantages. Geproduceerd met zo'n 120.000 mensjaren aan gedwongen arbeid. Het aantal door Nederlandse schepen getransporteerde Afrikanen wordt geschat rond de 600.000. Zonder Amsterdamse en de Zeeuwse betrokkenheid was dit aantal ongetwijfeld vele malen kleiner.

Een toenmalige briefschrijver wees het stadsbestuur op het feit dat vrijwel iedereen in Amsterdam verdiende aan de kolonie Suriname.[5] Handelaren in slaafgemaakten, plantage-eigenaren, scheepsbouwers, suiker en koffie-agentschappen, iedereen wist dat zij zelden tevergeefs aanklopten hun burgemeesters om voor hun belangen op te komen. Al was het maar omdat de bestuurders en hun familieleden er voor een aanzienlijk deel zelf rijk van werden.[6]

De rechtvaardiging voor dit systeem werd in de loop der tijd steeds vaker gezocht in ideeën die het bestaan van rassen veronderstelde en daartussen onderscheid maakte.

En zo komt het dat wij, hier en nu, erfgenamen zijn van die gedeelde geschiedenis.
Van de onmiskenbare creatieve handelsgeest, de mooiste historische binnenstad, schilderkunst van onschatbare waarde en een reputatie als meest vrijzinnige stad van de wereld. Maar wij zijn ook

---

[4] Kom, Anton de. Wij slaven van Suriname. 9e dr. Amsterdam: Contact, 1999. Print.
[5] Brandon, Pepijn, and Ulbe Bosma. "De betekenis van de Atlantische slavernij voor de Nederlandse economie in de tweede helft van de achttiende eeuw." Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis 16.2 (2019): 5–. Web.
[6] Brandon, Pepijn. "Burgemeesters, belangen en staatsmacht." In Brandon, Pepijn et al. De slavernij in Oost en West : het Amsterdam-onderzoek . Amsterdam: Spectrum, 2020.

erfgenamen van het leed, het onrecht en het racisme dat doorwerkt binnen en buiten de gemeentegrenzen.
De hardnekkige ongelijkheid op het gebied van onderwijs, huisvesting en werk. De uitingen van racisme, in de sociale media, ook op straat en binnenskamers. De verwensingen en bedreigingen aan het adres mensen die zich daartegen uitspreken. We kunnen dit alles niet los zien van ons slavernijverleden. De Amerikaanse schrijver James Baldwin schreef: "Niet alles wat je onder ogen ziet, kan veranderd worden, maar niets kan veranderd worden voor je het onder ogen ziet. "

De bewustwording van deze geschiedenis en haar doorwerking neemt de laatste jaren gelukkig toe. En dat danken we aan nóg een erfenis van het slavernijverleden dat nooit vergeten mag worden. Dat is de weigering van velen die in slavernij leefden om alleen slachtoffer te zijn. Zij lieten zich niet breken. Door te ontsnappen, door in opstand te komen, of door het maken van geschiedenis en cultuur, met rituelen, liederen en verhalen. Die hebben tot op de dag van vandaag mensen geïnspireerd om het verleden niet te laten rusten. En dus kregen we nieuwe rituelen en monumenten, voerden we schurende gesprekken en hadden we confronterende ontmoetingen.

We hebben gewerkt aan onze geschiedschrijving, niet de om oude verhalen weg te doen, maar om nieuwe toe te voegen, met de enorme rijkdom aan kennis en inzichten die we hebben vergaard. Door historici, kunstenaars, activisten, archieven en musea is de laatste jaren op een indrukwekkende wijze achterstallig onderhoud gepleegd aan onze collectieve herinnering en het verhaal over wie wij zijn. Dat werk is nooit af, maar nu is wel het moment voor het stadsbestuur om daar consequenties uit te trekken.

In 2019 heeft een meerderheid van de Amsterdamse gemeenteraad het initiatief genomen om de Amsterdamse betrokkenheid bij het commerciële systeem van koloniale slavernij, de trans-Atlantische handel in slaafgemaakten en de handel in slaafgemaakten in het VOC-gebied te onderzoeken. Dat onderzoek toonde aan dat de Amsterdamse betrokkenheid vanaf het eind van de zestiende eeuw tot ver in de negentiende eeuw direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig is geweest. En dat de bestuurlijke betrokkenheid veelzijdig van aard was.

Omdat alleen de onvoorwaardelijke erkenning van het grootschalig onrecht uit dat verleden een basis kan zijn voor een toekomst waarin alle Amsterdammers, ongeacht afkomst of kleur, in gelijkwaardigheid en vrijheid kunnen samenleven,
bied ik, namens het college van burgemeester en wethouders, excuses aan voor betrokkenheid van Amsterdamse stadsbesturen bij dat slavernijverleden.

Deze excuses zeggen niet dat er ook maar één levende Amsterdammer schuld heeft aan de gruwelijkheden uit het verleden, maar wel dat we verantwoordelijk zijn voor een rechtvaardige omgang met de geschiedenis.
Deze excuses verdelen onze stad niet in slachtoffers en daders, maar zoeken verzoening rond een gedeeld verleden en eenheid in een gezamenlijke toekomst.
Deze excuses zijn geen uiting van zelf-verachting, maar van de diepgevoelde wens dat iedereen trots kan zijn.

Trots op de nieuwe generatie ondernemers, van alle kleuren. Trots op onze kunstenaars, van toen en van nu. En op onze nieuwsgierige stad die het slavernijverleden zal blijven onderzoeken en herdenken.

Dank uw wel.

Van: [redacted]
Aan:
Onderwerp:
Datum:
Bijlagen: 210701 speech slavernij versie 3.1.docx

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 22 juni 2021 14:29
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: RE: VERTROUWELIJK toespraak burgemeester

Beste [redacted], tussen de bedrijven door heb ik alvast een eerste blik geworpen, en omdat ik denk dat het zaken zijn waar je even op zult kauwen, stuur ik het je nu meteen. Als je wilt kan ik morgen naar een volgende versie kijken. Het is nu een gehaaste eerste blik, omdat ik nu weer een presentatie/ontvangst moet houden.

Veel flow gewenst!
[redacted]

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: maandag 21 juni 2021 09:10
Aan: [redacted]
Onderwerp: VERTROUWELIJK toespraak burgemeester

Beste [redacted],

We zijn er nog niet, maar toch zou ik je vast willen vragen om je op bijgaand concept van de toespraak mee te lezen. Wij kennen elkaar niet persoonlijk, maar laat je dat niet weerhouden om ongezouten je eerlijke mening te geven.

Alvast zeer hartelijk dank, mede namens de burgemeester.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Toespraak burgemeester Femke Halsema

Nationale herdenking trans-Atlantisch slavernijverleden – 1 juli 2021

Op 3 juni 1683 trok een groep deftige heren in de richting de Dam.
Niemand zal vreemd hebben opgekeken want deze mannen waren regelmatig op het stadhuis te vinden. Zij bekleedde posities in het Amsterdamse stadsbestuur, bij de machtige Amsterdamse Kamers van de WIC en de VOC. Hun stadhuis stak de paleizen van menig vorst naar de kroon. Hun rijkversierde grachtenhuizen oogsten afgunst en bewondering van de hele wereld. Net als de portretten, schutterstukken en stadsgezichten, waarmee zij hun monumenten lieten verfraaien. Hier draaide de drukkerijen overuren. Want de hieleuwsgierige stad bracht de wereld in kaart en bedreef nieuwe wetenschappen. Bovendien was de Amsterdamse vrijheid om te denken en te schrijven, in die tijd, ongeëvenaard.

In de havens lagen talloze schepen te wachten om de, toch al goedgevulde, pakhuizen te bevoorraden met handelswaar uit alle windstreken. Maar voor de Amsterdamse regenten, was die overvloed nog niet genoeg. En daarom kwam die dag voor de eerste keer het bestuur van de Sociëteit Suriname bij elkaar.[1] De kolonie was eigendom van een edelman, van de West-Indische Compagnie en .... de stad Amsterdam. En daarmee werd het stadsbestuur nog directer en formeler verantwoordelijk voor en verweven met slavernij en de handel in slaafgemaakte mensen.

Hoe er eeuwenlang door de Amsterdamse koopmannen gedacht werd over slaafgemaakte mensen werd pijnlijk eerlijk beschreven in notariële akten die in ons stadsarchief zijn bewaard en die de laatste jaren door vrijwilligers zijn ontsloten en door jonge onderzoekers worden bestudeerd. Als in de achttiende eeuw een koopman onderweg van Suriname naar Amsterdam komt te overlijden, worden zijn bezittingen geregistreerd bij een notaris: Twee zilveren horloges, een blik chocolade, boeken, tafelkleden, een bed, en: een in slavernij levende jongen, met een rokbroek, een sjaaltje en een rood mutsje. Zijn naam werd niet in de akte vermeld.[2] Als een slavenschip met 200 kinderen vergaat, haasten twee bemanningsleden zich ook naar de notaris om zichzelf vrij te pleiten. Niet om een beschuldiging van moord te ontlopen, maar om te voorkomen dat het economisch verlies op hen zouden worden verhaald.[3]

---

[1] Fatah-Black, Karwan, Societeit van Suriname, Walburg Pers, Zutphen 2019
[2] Ramona Négron, https://alleamsterdamseakten.nl/artikel/2054/een-swarte-slaaven-jongen-voor-dito-een-rode-muts
[3] Ramona Négron, https://www alleamsterdamseakten.nl/artikel/1791/waar-is-de-pink

Overzicht van opmerkingen bij 20210622 3e concept Toespraak Slavernijherdenking 2021 - opmerkingen [redacted].pdf

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 13:35:00
De hele wereld? Er zijn toch ook veel grotere paleizen en villa's elders?

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 13:18:00
Was het nieuwsgierigheid? Het in kaart brengen zie ik vooral ook als een manier om de wereld je eigendom te maken, het vast te leggen als eigendom. Wetenschap diende ook om de wereld te beheersen.

Nummer: 3 Auteur: [redacted]s Datum: 22-6-2021 13:20:00
Ik betwijfel of je dit zo algemeen kunt stellen: Voor wie gold dit? Wie mocht vrij denken en schrijven? En hoe zo was dit ongeëvenaard?

Nummer: 4 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 13:39:00
Ik zou het minder als vanzelfsprekend nemen dat mensen nu eenmaal zo dachten, het gaat er om dat mensen verkiezen anderen niet als mens te beschouwen.

Een alternatieve, meer kritische formulering kan bv zijn: Notariële akten uit ons stadsarchief gunnen ons een blik op de manier waarop Amsterdamse koopmannen hun menselijke handelswaar beschreven....

Nummer: 5 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 13:44:00
Staat hij zo genoteerd bij de notaris?

Is het niet eufemistisch om de jongen anders te beschrijven dan hij door de notaris werd gedaan?

Het leven van de ontvoerde Afrikanen die hun transport naar de koloniale gebieden wel haalden werd beschreven door de schrijver, activist en verzetsheld Anton de Kom:

Hij schreef:

> *De slaven zwoegden op de velden om de rijkdom der blanken te vergroten. Op de suikerplantages, waar de slaven door de veldarbeid uitgeput en vermoord werden, stonden Europeanen met de zweep achter hen, gereed om bij de minste vertraging hun naakte lichamen te treffen. Vaak kwam het voor, dat, in de oogsttijd, hun hierbij zelfs geen nachtrust gegund werd.*[4]

Einde citaat

e Zorder Amsterdamse en de Zeeuwse betrokkenheid was dit aantal ongetwijfeld vele malen kleiner.

Een toenmalige briefschrijver wees het stadsbestuur op het feit dat vrijwel iedereen in Amsterdam verdiende aan de kolonie Suriname.[5] Handelaren in slaafgemaakten, plantage-eigenaren, scheepsbouwers, suiker en koffie-agentschappen, iedereen wist dat zij zelden tevergeefs aanklopten hun burgemeesters om voor hun belangen op te komen. Al was het maar omdat de bestuurders en hun familieleden er voor een aanzienlijk deel zelf rijk van werden.[6]

De rechtvaardiging voor dit systeem werd in de loop der tijd steeds vaker gezocht in ideeën die het bestaan van rassen veronderstelde en daartussen onderscheid maakte.

En zo komt het dat wij, hier en nu, erfgenamen zijn van die gedeelde geschiedenis.
Van de onmiskenbare creatieve handelsgeest, de mooiste historische binnenstad, schilderkunst van onschatbare waarde en een reputatie als meest vrijzinnige stad van de wereld. Maar wij zijn ook erfgenamen van het leed, het onrecht en het racisme dat doorwerkt binnen en buiten de gemeentegrenzen.

---

[4] Kom, Anton de. Wij slaven van Suriname. 9e dr. Amsterdam: Contact, 1999. Print.
[5] Brandon, Pepijn, and Ulbe Bosma. "De betekenis van de Atlantische slavernij voor de Nederlandse economie in de tweede helft van de achttiende eeuw." Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis 16.2 (2019): 5–. Web.
[6] Brandon, Pepijn. "Burgemeesters, belangen en staatsmacht." In Brandon, Pepijn et al. De slavernij in Oost en West : het Amsterdam-onderzoek . Amsterdam: Spectrum, 2020.

Pagina: 2

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 13:45:00

Deze zin begrijp ik niet?

Ik zou het sterker vinden om hier te noemen: Deze mensen werden veroordeeld tot een leven als werktuig, evenals hun kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen

Nummer: 2 Auteur: [redacted] Datum: 22-6-2021 14:17:00

Die reputatie is bovenal een zelfbeeld, gecreëerd dor degenen die het voor het zeggen hadden

De hardnekkige ongelijkheid op het gebied van onderwijs, huisvesting en werk. De uitingen van racisme, in de sociale media, ook op straat en binnenskamers. De verwensingen en bedreigingen aan het adres mensen die zich daartegen uitspreken. We kunnen dit alles niet los zien van ons slavernijverleden. De Amerikaanse schrijver James Baldwin schreef: "Niet alles wat je onder ogen ziet, kan veranderd worden, maar niets kan veranderd worden voor je het onder ogen ziet. "

De bewustwording van deze geschiedenis en haar doorwerking neemt de laatste jaren gelukkig toe. En dat danken we aan nóg een erfenis van het slavernijverleden dat nooit vergeten mag worden. Dat is de weigering van velen die in slavernij leefden om alleen slachtoffer te zijn. Zij lieten zich niet breken. Door te ontsnappen, door in opstand te komen, of door het maken van geschiedenis en cultuur, met rituelen, liederen en verhalen. Die hebben tot op de dag van vandaag mensen geïnspireerd om het verleden niet te laten rusten. En dus kregen we nieuwe rituelen en monumenten, voerden we schurende gesprekken en hadden we confronterende ontmoetingen.

We hebben gewerkt aan onze geschiedschrijving, niet de om oude verhalen weg te doen, maar om nieuwe toe te voegen, met de enorme rijkdom aan kennis en inzichten die we hebben vergaard. Door historici, kunstenaars, activisten, archieven en musea is de laatste jaren op een indrukwekkende wijze achterstallig onderhoud gepleegd aan onze collectieve herinnering en het verhaal over wie wij zijn. Dat werk is nooit af, maar nu is wel het moment voor het stadsbestuur om daar consequenties uit te trekken.

In 2019 heeft een meerderheid van de Amsterdamse gemeenteraad het initiatief genomen om de Amsterdamse betrokkenheid bij het commerciële systeem van koloniale slavernij, de trans-Atlantische handel in slaafgemaakten en de handel in slaafgemaakten in het VOC-gebied te onderzoeken. Dat onderzoek toonde aan dat de Amsterdamse betrokkenheid vanaf het eind van de zestiende eeuw tot ver in de negentiende eeuw direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig is geweest. En dat de bestuurlijke betrokkenheid veelzijdig van aard was.

Omdat alleen de onvoorwaardelijke erkenning van het grootschalig onrecht uit dat verleden een basis kan zijn voor een toekomst waarin alle Amsterdammers, ongeacht afkomst of kleur, in gelijkwaardigheid en vrijheid kunnen samenleven,
bied ik, namens het college van burgemeester en wethouders, excuses aan voor betrokkenheid van Amsterdamse stadsbesturen bij dat slavernijverleden.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Deze excuses zeggen niet dat er ook maar één levende Amsterdammer schuld heeft aan de gruwelijkheden uit het verleden, maar wel dat we verantwoordelijk zijn voor een rechtvaardige omgang met de geschiedenis.
Deze excuses verdelen onze stad niet in slachtoffers en daders, maar zoeken verzoening rond een gedeeld verleden en eenheid in een gezamenlijke toekomst.
Deze excuses zijn geen uiting van zelf-verachting, maar van de diepgevoelde wens dat iedereen trots kan zijn.

Trots op de nieuwe generatie ondernemers, van alle kleuren. Trots op onze kunstenaars, van toen en van nu. En op onze nieuwsgierige stad die het slavernijverleden zal blijven onderzoeken en herdenken.

Dank uw wel.

Nummer: 1 Auteur [redacted] Datum: 22-6-2021 14:25:00

Deze en bovenstaande zin vind ik heel mooi, ik zou de alinea hiermee eindigen, niet met de zin over zelf-verachting, dat blijft dan te veel hangen. Eindig met iets positiefs.
Misschien zelfs die zin van zelfverachting helemaal niet doen, of anders formuleren, ies dat spreekt over gezamenlijkheid

Van: [redacted]
Aan: "Pepijn Brandon"
Cc: [redacted]
Onderwerp: RE: VERTROUWELIJK toespraak slavernijherdenking
Datum: woensdag 23 juni 2021 13:46:40

Veel dank Pepijn, belangrijke punten, ga ik verwerken.
Groet,
[redacted]

Van: Pepijn Brandon [redacted]>
Verzonden: woensdag 23 juni 2021 13:07
Aan: [redacted]@amsterdam.nl>
CC: [redacted]@amsterdam.nl>
Onderwerp: Re: VERTROUWELIJK toespraak slavernijherdenking

Beste [redacted],
Dank voor het delen van de tekst, waar ik uiteraard vertrouwelijk mee zal omgaan.
Eerst een aantal feitelijke correcties (waarvoor ik vooral ben gevraagd):
"Als een slavenschip met 200 kinderen vergaat, haasten twee bemanningsleden zich ook naar de notaris om zichzelf vrij te pleiten. Niet om een beschuldiging van moord te ontlopen, maar om te voorkomen dat het economisch verlies op hen zouden worden verhaald."
Je haalt [redacted] stukje op de website van het stadsarchief aan, maar in haar bijdrage in De Slavernij in Oost en West is ze nauwkeuriger: het is niet duidelijk of het schip is vergaan, en het is zeker dat de handelaar wel vroeg om 200 tot slaaf gemaakte kinderen, maar dat het de kapitein niet lukte om aan die opdracht te voldoen. Als je dit voorbeeld gebruikt, dan zou ik toch nog even naar haar hoofdstuk kijken en je juist richten op het verzoek van de koopman om de tweehonderd tot slaaf gemaakte kinderen te "leveren". Dat verzoek is namelijk wel goed gedocumenteerd.
"bijna 20 procent van de Nederlandse handel uit producten van plantages"
Van plantages uit de Amerika's, de plantages in Azië zijn hierbij nog niet meegenomen.
"En dat de bestuurlijke betrokkenheid veelzijdig van aard was. "
is dubbelop.
Dan een (ongevraagde) observatie: ik begrijp dat er nog aan de speech gewerkt wordt. Wat nu uitsluitend in één bijzin impliciet terugkomt, is dat de excuses gaan over de betrokkenheid bij slavernij in de Amerika's en Azië. Door de context (Keti Koti) en de concentratie in de speech op Atlantische voorbeelden bestaat het gevaar dat indien dit niet expliciet gemaakt wordt, dit ervaren zal worden als puur op de Atlantische wereld gerichte excuses.
"En dat danken we aan nóg een erfenis van het slavernijverleden dat nooit vergeten mag worden. Dat is de weigering van velen die in slavernij leefden om alleen slachtoffer te zijn"
Dit is mooi geformuleerd, maar alleen de zeer goede verstaander haalt uit deze passage de boodschap dat vooral nazaten van de slaafgemaakten gepleit hebben voor een andere omgang met het verleden. Omdat een moment van excuses ook een moment van erkenning is, denk ik dat er zeer veel behoefte is aan expliciete benoeming van het vele werk dat er vooral vanuit de Afro-Nederlandse gemeenschap is gedaan om de omslag in het denken over slavernij te bewerkstelligen.

Ik hoop dat je iets met deze opmerkingen kunt, en lees graag weer mee met een volgende versie.

Met vriendelijke groet,

Pepijn

Dr. Pepijn Brandon
Assistant Professor, VU Amsterdam - [redacted]
Senior Researcher, International Institute of Social History - [redacted]
Fellow, Weatherhead Initiative of Global History, Harvard University
Visiting Scholar, Center for the Study of Slavery and Justice, Brown University
Office address: IISG / Cruquiusweg 31 / 1019 AT Amsterdam / The Netherlands

---

Van: [redacted]@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 23 juni 2021 09:52
Aan: Pepijn Brandon
CC: [redacted]
Onderwerp: VERTROUWELIJK toespraak slavernijherdenking

Beste Pepijn,

We zijn nog steeds aan het zoeken, dus dit wordt ook zeker niet de laatste versie.
Ik stuur je deze vast. Als je al wil lezen houdt ik me aanbevolen voor je commentaar. Anders kan je ook een volgende versie sturen.

Hartelijke groet,

[redacted]

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als deze e-mail niet voor u is bestemd, laat dit dan weten aan de afzender en verwijder de e-mail. Voor meer informatie: www.amsterdam.nl/proclaimer.

Toespraak burgemeester Femke Halsema

Nationale herdenking trans-Atlantisch slavernijverleden – 1 juli 2021

Op 3 juni 1683 trok een groep deftige heren in de richting de Dam. Niemand zal vreemd hebben opgekeken want deze mannen waren regelmatig op het imposante stadhuis te vinden. Zij bekleedden diverse posities in het Amsterdamse stadsbestuur en bij de machtige Amsterdamse Kamers van de WIC en de VOC. Hun rijkversierde grachtenhuizen oogstten afgunst en bewondering. Net als de portretten, schutterstukken en stadsgezichten, waarmee zij hun monumenten lieten verfraaien. In de havens lagen talloze schepen te wachten om de, toch al goedgevulde, pakhuizen te bevoorraden met handelswaar uit alle windstreken. Maar voor de Amsterdamse regenten, was die overvloed nog niet genoeg. En daarom kwam die dag voor de eerste keer het bestuur van de Sociëteit Suriname bij elkaar.[1] De kolonie was eigendom van een edelman, van de West-Indische Compagnie en .... de stad Amsterdam. En daarmee werd het stadsbestuur nog directer en formeler verantwoordelijk voor en verweven met slavernij en de handel in slaafgemaakte mensen.

Notariële akten uit ons stadsarchief gunnen ons een blik op de manier waarop Amsterdamse koopmannen hun menselijke handelswaar beschreven. Als in de achttiende eeuw een koopman onderweg van Suriname naar Amsterdam komt te overlijden, worden zijn bezittingen geregistreerd bij een notaris: Twee zilveren horloges, een blik chocolade, boeken, tafelkleden, een bed, en... een, ik citeer "swarte slaaven jongen", met een rokbroek, een sjaaltje en een rood mutsje. Zijn naam werd niet in de akte vermeld.[2]

Het leven van de ontvoerde Afrikanen op de plantages in de kolonie werd beschreven door de schrijver, activist en verzetsheld Anton de Kom. Hij schreef:

> *De slaven zwoegden op de velden om de rijkdom der blanken te vergroten. Op de suikerplantages, waar de slaven door de veldarbeid uitgeput en vermoord werden, stonden Europeanen met de zweep achter hen, gereed om bij de minste vertraging hun naakte lichamen te treffen.*[3]

Einde citaat

---

[1] Fatah-Black, Karwan, Societeit van Suriname, Walburg Pers, Zutphen 2019
[2] Ramona Négron, https://alleamsterdamseakten.nl/artikel/2054/een-swarte-slaaven-jongen-voor-dito-een-rode-muts
[3] Kom, Anton de. Wij slaven van Suriname. 9e dr. Amsterdam: Contact, 1999. Print.

In de loop van de achttiende eeuw bestond bijna 20 procent van de Nederlandse handel uit producten van plantages uit de Amerika's. Geproduceerd met zo'n 120.000 mensjaren aan gedwongen arbeid. Het aantal door Nederlandse schepen getransporteerde Afrikanen wordt geschat rond de 600.000. Een toenmalige briefschrijver wees het stadsbestuur op het feit dat vrijwel iedereen in Amsterdam verdiende aan de kolonie Suriname.[4]

De belangen voor de stad waren dus zo groot dat een rechtvaardiging moest worden gezocht. Deze werd vaak gevonden in ideeën die het bestaan van rassen veronderstelde en daartussen onderscheid maakte. e

En zo komt het dat wij erfgenaamee zijn vaen een stad die beroemd is om haar schitterende e

e dat wij erfgenaam zijn van grueweldaden, leed en racisme. e

De hardnekkige ongelijkheid op het gebied van onderwijs, huisvesting en werk. De uitingen van racisme, in de sociale media, ook op straat en binnenskamers. De verwensingen en bedreigingen aan het adres mensen die zich daartegen uitspreken. We kunnen dit alles niet los zien van ons slavernijverleden. De Amerikaanse schrijver James Baldwin schreef: "Niet alles wat je onder ogen ziet, kan veranderd worden, maar niets kan veranderd worden voor je het onder ogen ziet. "

De bewustwording van deze geschiedenis en haar doorwerking neemt de laatste jaren gelukkig toe. En dat danken we aan nóg een erfenis van het slavernijverleden dat nooit vergeten mag worden. Dat is de weigering van velen die in slavernij leefden om alleen slachtoffer te zijn. Zij lieten zich niet breken. Door te ontsnappen, door in opstand te komen, of door het maken van geschiedenis en cultuur, met rituelen, liederen en verhalen. Die hebben tot op de dag van vandaag mensen geïnspireerd om het verleden niet te laten rusten. En dus kregen we nieuwe rituelen en monumenten, voerden we schurende gesprekken en hadden we confronterende ontmoetingen.

We hebben gewerkt aan onze geschiedschrijving, niet de om oude verhalen weg te doen, maar om nieuwe toe te voegen, met de enorme rijkdom aan kennis en inzichten die we hebben vergaard. Door historici, kunstenaars, activisten, archieven en musea is de laatste jaren op een

[4] Brandon, Pepijn, and Ulbe Bosma. "De betekenis van de Atlantische slavernij voor de Nederlandse economie in de tweede helft van de achttiende eeuw." Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis 16.2 (2019): 5–. Web.

indrukwekkende wijze achterstallig onderhoud gepleegd aan onze collectieve herinnering en het verhaal over wie wij zijn. Dat werk is nooit af, maar nu is wel het moment voor het stadsbestuur om daar consequenties uit te trekken.

In 2019 heeft een meerderheid van de Amsterdamse gemeenteraad het initiatief genomen om de Amsterdamse betrokkenheid bij het commerciële systeem van koloniale slavernij, de trans-Atlantische handel in slaafgemaakten en de handel in slaafgemaakten in het VOC-gebied te onderzoeken. Dat onderzoek toonde aan dat de Amsterdamse betrokkenheid vanaf het eind van de zestiende eeuw tot ver in de negentiende eeuw direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig is geweest. En dat de bestuurlijke betrokkenheid veelzijdig van aard was.

Omdat alleen de onvoorwaardelijke erkenning van het grootschalig onrecht uit dat verleden een basis kan zijn voor een toekomst waarin alle Amsterdammers, ongeacht afkomst of kleur, in gelijkwaardigheid en vrijheid kunnen samenleven,
bied ik, namens het college van burgemeester en wethouders, excuses aan voor betrokkenheid van Amsterdamse stadsbesturen bij dat slavernijverleden.

Deze excuses zeggen niet dat er ook maar één levende Amsterdammer schuld heeft aan de gruwelijkheden uit het verleden, maar wel dat we verantwoordelijk zijn voor een rechtvaardige omgang met de geschiedenis.
Deze excuses verdelen onze stad niet in slachtoffers en daders, maar zoeken verzoening rond een gedeeld verleden en eenheid in een gezamenlijke toekomst.
Deze excuses zijn geen uiting van zelf-verachting, maar van de diepgevoelde wens dat iedereen trots kan zijn.

Trots op de nieuwe generatie ondernemers, van alle kleuren. Trots op onze kunstenaars, van toen en van nu. En op onze nieuwsgierige stad die het slavernijverleden zal blijven onderzoeken en herdenken.

Dank uw wel.

Slavernijspeech

In ons stadsarchief zijn notariële akten bewaard van rijke Amsterdamse bestuurders en kooplieden uit de 18e eeuw. Een paar jaar geleden werd mij daar een akte voorgelezen van een koopman die destijds op de terugweg van Suriname naar Nederland stierf. Dit had hij bij zich: 'twee zilveren horloges, een blik chocolade, boeken, tafelkleden, een bed, en...een "swarte slaaven jongen", met een rokbroek, een sjaaltje en een rood mutsje.[1]

Als de misdaden te groot zijn, als zij nauwelijks te bevatten zijn in hun gruwelijkheid, kan een bijna terloops detail, een klein fragment de poort openen naar onze menselijkheid.
Een naamloos jongetje met een rode muts, zonder ouders of familie, alleen en waarschijnlijk doodsbang.

Tegelijk kan geen fragment of detail de misdaad tegen de menselijkheid die de slavernij was verzachten. Tussen 1500 en 1880 vielen tenminste 12,5 miljoen mensen aan de trans-Atlantische slavenhandel ten prooi. Zij werden uit hun huizen gesleurd, families werden uiteengereten, hun vrijheid werd vermorzeld. Mensen werden beroofd van hun familienamen, van hun geschiedenis, hun identiteit. Zij werden vernederd, geslagen, vermoord. Hoeveel tot slaafgemaakten het leven lieten door uitputting en geweld weten wij niet. Wel weten we dat ongeveer 2 miljoen mensen die in Afrika werden ingescheept de reis niet overleefden.

De provincie Holland was een grote speler in de handel en uitbuiting van slaafgemaakten. In de 18e eeuw kwam 40% van de economische groei voort uit slavernij.

---

[1] Ramona Négron, https://alleamsterdamseakten.nl/artikel/2054/een-swarte-slaaven-jongen-voor-dito-een-rode-muts

En in Amsterdam verdiende bijna iedereen aan de kolonie Suriname[2]. Het stadsbestuur, dat mede-eigenaar en bestuurder van de kolonie was, voorop[3]. Bovendien, als economische grootmacht hadden stadsregenten zitting in het bestuur van de West-Indische en de Verenigde Oost-Indische compagnie. Kooplieden bevoeren de zeeën, verhandelden specerijen even gemakkelijk als tot slaafgemaakte mensen. De schepen in de havens, de pakhuizen lagen vol met goederen van ver. Grachtenhuizen werden rijk versierd, in de gevels werd het trotse bezit van bestuurders en kooplieden gemetseld, op portretten, schutterstukken en stadsgezichten werd de macht geëtaleerd.

Deze geschiedenis heeft een erfenis achtergelaten in onze stad. Groots en zichtbaar in de historische grachtengordel en de rijkdom van kunst. Veel minder zichtbaar - en lange tijd genegeerd - in de uitbuiting toen en de ongelijkheid van nu.
De stadsbestuurders en regenten die destijds uit winstbejag en machtshonger deelnamen aan de handel in tot slaafgemaakten, verankerden daarmee ook een systeem van onderdrukking op basis van huidskleur en ras.
Het verleden waaruit onze stad ook nu nog haar onmiskenbare handelsgeest put is dan ook ondeelbaar met het hardnekkige en nog altijd woekerende racisme.

Langzamerhand wordt onze geschiedschrijving, het zicht op onze erfenis, meer compleet. Dat danken wij aan de velen die in slavernij leefden – en aan hun kinderen en kinds-kinderen - die weigerden om alleen slachtoffer te zijn. Die zich niet lieten breken, die verzet pleegden. Het zijn de helden van toen: Baron, Boni, Joli Coeur, Tula. Toen en nu zijn mensen altijd in verzet geweest - in west en in oost. Met moed en vastberadenheid hebben zij hun stemmen gebruikt, luider en luider,

---

[2] Brandon, Pepijn, and Ulbe Bosma. "De betekenis van de Atlantische slavernij voor de Nederlandse economie in de tweede helft van de achttiende eeuw." Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis 16.2 (2019): 5–. Web.
[3] Fatah-Black, Karwan, Societeit van Suriname, Walburg Pers, Zutphen 2019;
Brandon, Pepijn. "Burgemeesters, belangen en staatsmacht." In Brandon, Pepijn et al. De slavernij in Oost en West : het Amsterdam-onderzoek . Amsterdam: Spectrum, 2020

zijn zij nooit verstomd, tot dat zij werkelijk werden gehoord. En onder hen de vele wetenschappers, activisten, kunstenaars die in de archieven, in musea, in voorstellingen achterstallig onderhoud aan de collectieve herinnering van onze stad hebben gepleegd.

Dat werk is niet af, maar het is nu tijd voor het stadsbestuur om conclusies te trekken. Het is tijd om het grote onrecht van de koloniale slavernij te metselen in de identiteit van onze stad. Met een ruimhartige en onvoorwaardelijke erkenning. Omdat wij een overheid willen zijn van diegenen bij wie het verleden pijn doet en de doorwerking van dat verleden een last is. Een overheid voor alle Amsterdammers.

In 2019 nam de meerderheid van onze gemeenteraad het initiatief om de Amsterdamse betrokkenheid bij de koloniale slavernij te onderzoeken. Dat onderzoek toont aan dat die betrokkenheid vanaf het eind van de zestiende eeuw tot ver in de negentiende eeuw direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig was.

Geen enkele nu levende Amsterdammer heeft schuld aan het verleden.

Als bestuur nemen wij wel onze verantwoordelijkheid hiervoor. Dit stadsbestuur staat in een ononderbroken lijn met het bestuur van haar voorgangers. Ook met die regenten en burgemeesters, wier handelen wij verafschuwen. Wij streven naar een rechtvaardige omgang met onze geschiedenis. Verzoening, rond een gedeeld verleden maakt ruimte voor een gezamenlijke toekomst.

Voor de betrokkenheid van het Amsterdamse stadsbestuur bij het commerciële systeem van koloniale slavernij, de Trans-Atlantische handel én de handel in het VOC gebied van tot slaafgemaakten, bied ik, namens het college van burgemeester en wethouders, excuses aan.

Slavernijspeech

In ons stadsarchief zijn notariële akten bewaard van rijke Amsterdamse bestuurders en kooplieden uit de 18e eeuw. Een paar jaar geleden werd mij daar een akte voorgelezen van een koopman die destijds op de terugweg van Suriname naar Nederland stierf. Dit had hij bij zich: 'twee zilveren horloges, een blik chocolade, boeken, tafelkleden, een bed, en...een "swarte slaaven jongen", met een rokbroek, een sjaaltje en een rood mutsje.[1]

Als de misdaden te groot zijn, als zij nauwelijks te bevatten zijn in hun gruwelijkheid, kan een bijna terloops detail, een klein fragment de poort openen naar onze menselijkheid.
Een naamloos jongetje met een rode muts, zonder ouders of familie, alleen en waarschijnlijk doodsbang.

Tegelijk kan geen fragment of detail de misdaad tegen de menselijkheid die de slavernij was verzachten. Tussen 1500 en 1880 vielen tenminste 12,5 miljoen mensen aan de trans-Atlantische slavenhandel ten prooi. Zij werden uit hun huizen gesleurd, families werden uiteengereten, hun vrijheid werd vermorzeld. Mensen werden beroofd van hun familienamen, van hun geschiedenis, hun identiteit. Zij werden vernederd, geslagen, vermoord. Hoeveel tot slaafgemaakten het leven lieten door uitputting en geweld weten wij niet. Wel weten we dat ongeveer 2 miljoen mensen die in Afrika werden ingescheept de reis niet overleefden.

De provincie Holland was een grote speler in de handel en uitbuiting van slaafgemaakten. In de 18e eeuw kwam 40% van de economische groei voort uit slavernij.

---

[1] Ramona Négron, https://alleamsterdamseakten.nl/artikel/2054/een-swarte-slaaven-jongen-voor-dito-een-rode-muts

En in Amsterdam verdiende bijna iedereen aan de kolonie Suriname[2]. Het stadsbestuur, dat mede-eigenaar en bestuurder van de kolonie was, voorop[3]. Bovendien, als economische grootmacht hadden stadsregenten zitting in het bestuur van de West-Indische en de Verenigde Oost-Indische compagnie. Kooplieden bevoeren de zeeën, verhandelden specerijen even gemakkelijk als tot slaafgemaakte mensen. De schepen in de havens, de pakhuizen lagen vol met goederen van ver. Grachtenhuizen werden rijk versierd, in de gevels werd het trotse bezit van bestuurders en kooplieden gemetseld, op portretten, schutterstukken en stadsgezichten werd de macht geëtaleerd.

Deze geschiedenis heeft een erfenis achtergelaten in onze stad. Groots en zichtbaar in de historische grachtengordel en de rijkdom van kunst. Veel minder zichtbaar - en lange tijd genegeerd - in de uitbuiting toen en de ongelijkheid van nu.
De stadsbestuurders en regenten die destijds uit winstbejag en machtshonger deelnamen aan de handel in tot slaafgemaakten, verankerden daarmee ook een systeem van onderdrukking op basis van huidskleur en ras.
Het verleden waaruit onze stad ook nu nog haar onmiskenbare handelsgeest put is dan ook ondeelbaar met het hardnekkige en nog altijd woekerende racisme.

Langzamerhand wordt onze geschiedschrijving, het zicht op onze erfenis, meer compleet. Dat danken wij aan de velen die in slavernij leefden – en aan hun kinderen en kinds-kinderen - die weigerden om alleen slachtoffer te zijn. Die zich niet lieten breken, die verzet pleegden. Het zijn de helden van toen: Baron, Boni, Joli Coeur, Tula. Toen en nu zijn mensen altijd in verzet geweest - in west, in oost en hier. Met moed en vastberadenheid hebben zij hun stemmen gebruikt, luider en

---

[2] Brandon, Pepijn, and Ulbe Bosma. "De betekenis van de Atlantische slavernij voor de Nederlandse economie in de tweede helft van de achttiende eeuw." Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis 16.2 (2019): 5–. Web.
[3] Fatah-Black, Karwan, Societeit van Suriname, Walburg Pers, Zutphen 2019;
Brandon, Pepijn. "Burgemeesters, belangen en staatsmacht." In Brandon, Pepijn et al. De slavernij in Oost en West : het Amsterdam-onderzoek . Amsterdam: Spectrum, 2020

luider, zijn zij nooit verstomd, tot dat zij werkelijk werden gehoord. En onder hen de vele wetenschappers, activisten, kunstenaars die in de archieven, in musea, in voorstellingen achterstallig onderhoud aan de collectieve herinnering van onze stad hebben gepleegd.

Dat werk is niet af, maar het is nu tijd voor het stadsbestuur om conclusies te trekken. Het is tijd om het grote onrecht van de koloniale slavernij te metselen in de identiteit van onze stad. Met een ruimhartige en onvoorwaardelijke erkenning. Omdat wij een overheid willen zijn van diegenen bij wie het verleden pijn doet en de doorwerking van dat verleden een last is. Een overheid voor alle Amsterdammers.

In 2019 nam de meerderheid van onze gemeenteraad het initiatief om de Amsterdamse betrokkenheid bij de commerciële koloniale slavernij te onderzoeken. Dat onderzoek toont aan dat die betrokkenheid vanaf het eind van de zestiende eeuw tot ver in de negentiende eeuw direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig was.

Geen enkele nu levende Amsterdammer heeft schuld aan het verleden.

Als bestuur nemen wij wel onze verantwoordelijkheid hiervoor. Dit stadsbestuur staat in een ononderbroken lijn met het bestuur van haar voorgangers. Ook met die regenten en burgemeesters, wier handelen wij verafschuwen. Wij streven naar een rechtvaardige omgang met onze geschiedenis. Verzoening, rond een gedeeld verleden maakt ruimte voor een gezamenlijke toekomst.

Voor de actieve betrokkenheid van het Amsterdamse stadsbestuur bij het commerciële systeem van koloniale slavernij en de wereldwijde handel in tot slaafgemaakten

bied ik, namens het college van burgemeester en wethouders,

excuses aan.

In ons stadsarchief zijn notariële akten bewaard van rijke Amsterdamse bestuurders en kooplieden uit de 18e eeuw. Een paar jaar geleden werd mij daar een akte voorgelezen van een koopman die destijds op de terugweg van Suriname naar Nederland stierf. Dit had hij bij zich: 'twee zilveren horloges, een blik chocolade, boeken, tafelkleden, een bed, en...een "swarte slaaven jongen", met een rokbroek, een sjaaltje en een rood mutsje.[1]

Als de misdaden te groot zijn, als zij nauwelijks te bevatten zijn in hun gruwelijkheid, kan een bijna terloops detail, een klein fragment de poort openen naar onze menselijkheid. Een naamloos jongetje met een rode muts, zonder ouders of familie, alleen en waarschijnlijk doodsbang.

Tegelijk kan geen fragment of detail de misdaad tegen de menselijkheid die de slavernij was verzachten. Tussen 1500 en 1880 vielen tenminste 12,5 miljoen mensen aan de trans-Atlantische slavenhandel ten prooi.[2] Zij werden uit hun huizen gesleurd, families werden uiteengereten, hun vrijheid werd vermorzeld. Mensen werden beroofd van hun familienamen, van hun geschiedenis, hun identiteit. Zij werden vernederd, geslagen, vermoord.

---

[1] Ramona Négron, https://alleamsterdamseakten.nl/artikel/2054/een-swarte-slaaven-jongen-voor-dito-een-rode-muts

[2] Trans-Atlantic Slave Trade Database, www.slavevoyages.org

Hoeveel tot slaafgemaakten het leven lieten door uitputting en geweld weten wij niet. Wel weten we dat ongeveer 2 miljoen mensen die in Afrika werden ingescheept de reis niet overleefden.[3]

De provincie Holland was een grote speler in de handel en uitbuiting van slaafgemaakten. In de 18e eeuw kwam 40% van de economische groei voort uit slavernij. En in Amsterdam verdiende bijna iedereen aan de kolonie Suriname[4]. Het stadsbestuur, dat mede-eigenaar en bestuurder van de kolonie was, voorop[5]. Bovendien, als economische grootmacht hadden stadsregenten zitting in het bestuur van de West-Indische en de Verenigde Oost-Indische compagnie. Kooplieden bevoeren de zeeën, verhandelden specerijen even gemakkelijk als tot slaafgemaakte mensen. De schepen in de havens, de pakhuizen lagen vol met goederen van ver. Grachtenhuizen werden rijk versierd, in de gevels werd het trotse bezit van bestuurders en kooplieden gemetseld, op portretten, schutterstukken en stadsgezichten werd de macht geëtaleerd.

---

[3] Idem.

[4] Brandon, Pepijn, and Ulbe Bosma. "De betekenis van de Atlantische slavernij voor de Nederlandse economie in de tweede helft van de achttiende eeuw." Tijdschrift voor sociale en economische geschiedenis 16.2 (2019): 5–. Web.

[5] Fatah-Black, Karwan, Societeit van Suriname, Walburg Pers, Zutphen 2019;
Brandon, Pepijn. "Burgemeesters, belangen en staatsmacht." In Brandon, Pepijn et al. De slavernij in Oost en West : het Amsterdam-onderzoek . Amsterdam: Spectrum, 2020

Deze geschiedenis heeft een erfenis achtergelaten in onze stad. Groots en zichtbaar in de historische grachtengordel en de rijkdom van kunst. Veel minder zichtbaar - en lange tijd genegeerd - in de uitbuiting toen en de ongelijkheid van nu.
De stadsbestuurders en regenten die destijds uit winstbejag en machtshonger deelnamen aan de handel in tot slaafgemaakten, verankerden daarmee ook een systeem van onderdrukking op basis van huidskleur en ras.
Het verleden waaruit onze stad ook nu nog haar onmiskenbare handelsgeest put is dan ook ondeelbaar met het hardnekkige en nog altijd woekerende racisme.

Langzamerhand wordt onze geschiedschrijving, het zicht op onze erfenis, meer compleet. Dat danken wij aan de velen die in slavernij leefden – en aan hun kinderen en kinds-kinderen - die weigerden om alleen slachtoffer te zijn. Die zich niet lieten breken, die verzet pleegden. Het zijn de helden van toen: Baron, Boni, Joli Coeur, Tula. Toen en nu zijn mensen altijd in verzet geweest - in west, in oost en hier. Met moed en vastberadenheid hebben zij hun stemmen gebruikt, luider en luider, zijn zij nooit verstomd, tot dat zij werkelijk werden gehoord.

En onder hen de vele wetenschappers, activisten, kunstenaars die in de archieven, in musea, in voorstellingen achterstallig onderhoud aan de collectieve herinnering van onze stad hebben gepleegd.

Dat werk is niet af, maar het is nu tijd voor het stadsbestuur om conclusies te trekken. Het is tijd om het grote onrecht van de koloniale slavernij te metselen in de identiteit van onze stad. Met een ruimhartige en onvoorwaardelijke erkenning. Omdat wij een overheid willen zijn van diegenen bij wie het verleden pijn doet en de doorwerking van dat verleden een last is. Een overheid voor alle Amsterdammers.

In 2019 nam de meerderheid van onze gemeenteraad het initiatief om de Amsterdamse betrokkenheid bij de commerciële koloniale slavernij te onderzoeken. Dat onderzoek toont aan dat die betrokkenheid vanaf het eind van de zestiende eeuw tot ver in de negentiende eeuw direct, wereldwijd, grootschalig, veelzijdig en langdurig was.

Geen enkele nu levende Amsterdammer heeft schuld aan het verleden.

Als bestuur nemen wij wel onze verantwoordelijkheid hiervoor. Dit stadsbestuur staat in een ononderbroken lijn met het bestuur van haar voorgangers.
Ook met die regenten en burgemeesters, wier handelen wij verafschuwen. Wij streven naar een rechtvaardige omgang met onze geschiedenis. Verzoening, rond een gedeeld verleden maakt ruimte voor een gezamenlijke toekomst.

Voor de actieve betrokkenheid van het Amsterdamse stadsbestuur bij het commerciële systeem van koloniale slavernij en de wereldwijde handel in tot slaafgemaakten
bied ik, namens het college van burgemeester en wethouders,
excuses aan.

[19-06-2021 19:18:11] FH: Ha [redacted] met deze speech kan ik goed werken. Alleen 1 vraag: ik dacht dat ik het onderzoek naar de amsterdamse betrokkenheidbij slavernij thuis had maar dat is toch niet zo. Heb jij het alleen in boekvorm of ook digitaal. Zo ja, kun je me het sturen? Anders wil ik misschien even de chauffeur vragen om het ergens op te pikken.
[19-06-2021 19:20:00] [redacted] even kijken of ik het digitaal heb
[19-06-2021 19:26:24] [redacted] komt nu met wetransfer naar je mail
[19-06-2021 19:26:36] FH: 👆
[20-06-2021 16:51:05] FH: Had jij nog meer citaten van deze en gene verzameld?
[20-06-2021 16:53:11] [redacted] met specifiek onderwerp of boodschap?
[20-06-2021 16:53:23] FH: Slavernij
[20-06-2021 16:53:55] [redacted] ik bij [redacted] en [redacted] niks gevonden
[20-06-2021 16:57:07] [redacted] [redacted] en [redacted] niet per se heel mooi, als je graag iemand wil aanhalen valt er wel wat te vinden, maar niet waar het per se beter van wordt - ik denk zelf dat je alleen citaat miet gebruiken als ie heel erg goed of mooi is
[20-06-2021 16:58:36] [redacted] [redacted] uit jouw essay vind ik prachtig maar vraagt teveel cntext voir deze speech vind ik
[20-06-2021 16:59:41] FH: Deze doet heel erg aan camus denken. En meer algemene citaten over recht, rechtvaardigheid, bestuurlijke verantwoordelijkheid? Ben je die nogbtegene gekomen?
[20-06-2021 17:04:12] [redacted] nee, ik snap waar je naar op zoek bent, die soeech vraagt om sterk citaat, maar heb m helaas niet
[20-06-2021 17:05:50] FH: Ja. Wat mij betreft mag jouw versie als concept door naar het college dan heb ik veel meer ruimte om de komende week er aan te werken.
[20-06-2021 17:07:02] [redacted] ok
[22-06-2021 19:48:35] FH: Trouwens, er waren veel complimenten voor je speech. En ik leg de eerste speech er weer naast
[22-06-2021 19:50:06] [redacted] fijn, ik ben nog niet tevreden, morgen proberen combi 1e en 2e versie
[22-06-2021 19:58:35] FH: Ja prima. Is wel goed als ik je straks dan nog even wat opmerkingen van het college doorgeef
[22-06-2021 20:00:10] [redacted] oh ik ging ervan uit dat ze alleen maar complimenten hadden
[22-06-2021 20:00:31] FH: Ja, het is geen kritiek. Wel een aantal goeie noties
[30-06-2021 09:16:44] FH: Ha [redacted] ik richt me alleen tot de Afro-nazaten. Is dat met opzet?
[30-06-2021 09:23:14] [redacted] alle slaven hebben toch een afro achtergrond
[30-06-2021 09:23:52] [redacted] oh nee, je hebt gelijk, excuses zijn voor hele slvernijverleden ook in oost
[30-06-2021 09:24:15] [redacted] dat is het lastige van deze soeech op deze gelegenheid
[30-06-2021 09:25:02] [redacted] het lastige is dat ik nog nooit heb gehoord dat mensen met Indische achtergrond identificeren als nazaten van slaven
[30-06-2021 09:26:32] [redacted] stel voor dat we straks nog even heel precies naar formulering kijken
[30-06-2021 09:33:23] FH: Excuus voor de paniek
[30-06-2021 09:39:43] [redacted] geen punt, het wordt een mooi historisch moment morgen
[30-06-2021 10:13:44] FH: Ha [redacted] zou jij Rutger en Touria ook een link willen sturen voor onze 11-uur meeting? Ik laat niks aan het toeval over.
[30-06-2021 10:14:12] FH: En de speech zit in je mail.
[30-06-2021 10:14:25] [redacted] ok
[01-07-2021 08:29:11] FH: Graag advies. Voorlichting worstelt met de zin van excuus. Te wetenschappelijk, slecht uit te zenden en stelt deze wijziging voor:
'Voor de betrokkenheid van het Amsterdamse stadsbestuur bij het commerciële systeem van koloniale slavernij en de wereldwijde handel in tot slaafgemaakten
bied ik, namens het college van burgemeester en wethouders,
excuses aan.'

[01-07-2021 08:29:11] FH: (Dan verander je dus de opsomming van transatlantische en handel in het voc-gebied in wereldwijd).
[01-07-2021 08:29:29] FH: Kan dit?
[01-07-2021 08:31:36] [redacted] dan stel ik voor dat we t nog simpeler maken, even kijken stap nu trein uit zo op kantoor
[01-07-2021 08:37:32] FH: <bijgevoegd: 00000750-PHOTO-2021-07-01-08-37-32.jpg>
[01-07-2021 09:02:29] [redacted] ik zat hersens te peinigen, maar denk dat dit idd de beste oplossing is
[01-07-2021 09:08:57] [redacted] <bijgevoegd: 00000752-PHOTO-2021-07-01-09-08-57.jpg>
[01-07-2021 09:31:59] [redacted] met Sebas over gehad, bij 0800 versie houden
[01-07-2021 09:38:09] FH: Ja, ik zat er op te broeden. In de laatste versie is het net alsof de koloniale tijd een excuus wordt en ik denk dat de raad dat echt niet meer herkent. Dus eens met jullie. En rutger is er ook gelukkig mee.
[01-07-2021 09:59:13] [redacted] ok we pakken 08:00 versie
[01-07-2021 10:03:31] FH: Yes. Graag lettergrootte 14 en afstand 1,5. Anders heb ik zoveel papier
[01-07-2021 10:21:50] [redacted] raadsbrief excuses zit nog voor akkoord in je inbox
[01-07-2021 10:22:06] [redacted] 5 pagina's
[01-07-2021 10:24:58] FH: OK. Ik ga m lezen.
[01-07-2021 10:41:50] FH: Hij is prachtig Femke. Fanatstisch opgebouwd en je wordt als luisteraar zo goed naar dat laatste zinnetje gevoerd.
Ik zie niks waar ik over val.(je krijgt natuurlijk de gebruikelijke weerstand maar daar helpt geen speech tegen)
[01-07-2021 10:41:50] FH: Heel mooi ook dat je de excuses simpel houdt.
Fantastisch
[01-07-2021 10:42:07] FH: Van [redacted]: eer van je werk!
[01-07-2021 10:46:41] [redacted] fijn

oor de actieve betrokkenheid van het Amsterdamse stadsbestuur bij het commerciële systeem van

oloniale slavernij en de wereldwijde handel in tot slaafgemaakten

ied ik, namens het college van burgemeester en wethouders,

excuses aan.

de betrokkenheid van het Amsterdamse stadsbestuur bij de slavernij en de handel in

gemaakten in de koloniale tijd bied ik namens het college van burgemeester en wethoud

ses aan.